

Publiceringsreflektioner och det vetenskapliga

Recenserad bok: Vetenskaplig publicering – historik, praktik och etik

Författare: Christian Berggren

Förlag: Studentlitteratur, Lund (148 sidor), 2016.

Alla seniora forskare ställs inför vetenskapligt skrivande. Det gör också forskarstuderande som ska påbörja sin utbildning inom akademien. Vetenskaplig publicering och vetenskapligt skrivande berör även det omgivande samhället som önskar ta del av resultat från forskningen. I boken *Vetenskaplig publicering – historik, praktik och etik* ger Christer Berggren, professor vid Linköpings universitet en värdefull inblick i den vetenskapliga kommunikationen och dess kraft.

Boken ger läsaren en genomgång av historik och framväxt av denna kommunikation och vad som kan vara viktigt att ta med sig på vägen. Boken beskriver också den sociala trängsel som kan sägas råda vid de internationella tidskrifternas redaktioner. Våldigt många forskare arbetar hårt med att försöka få sina forskningsresultat publicerade i ansedda internationella vetenskapliga publikationer. Och detta är inte alltid någon enkel konst. Det handlar ofta om publiceringsstrategier och publiceringsmönster som för forskaren till nya nivåer och situationer. Under senare år har man vid lärosäten i flera länder börjat tala om en allt mer tilltagande publiceringshets.

Boken berör alla som är verksamma inom forskning och även de som är berörda av vetenskaplig kommunikation i stort. Den är spännande och

intressant att läsa eftersom författaren beskriver sina egna erfarenheter och reflektioner av publiceringsverksamheter. Läsaren kan få läsa om publiceringserfarenheter och etiska aspekter och utmaningar på publiceringens kraft och innehåll. Redan i förordet inbjuds läsaren till att ta kontakt med författaren. I bokens inledning står:

”Jag hoppas att boken kommer att inspirera läsare att samarbeta mer och i nya former med sina kollegor. Ju fler av er som hör av er med egna publiceringserfarenheter, kritik, kompletteringar och historier, desto bättre blir nästa upplaga av den här boken. Så kommentera, kritiserar och föreslå förbättringar! Ännu hellre, bidra med egna exempel på publiceringsvägar och praktiska råd” (s.8).

Författaren uppmuntrar till en ökad kollegialitet och utveckling. Under sådana förutsättningar och miljöer kan också reflektioner delas mellan olika vetenskapliga reflektörer och författare. Inte minst skulle ett sådant utbyte kunna ske mellan forskare i olika ämnen och institutioner. Författaren skriver:

”Utgångspunkten för den här boken är att publicering i ansedda internationella tidskrifter är och förblir en krävande

verksamhet, med trögheter och hinder, oförutsägbara bedömningar och ibland tunga omtag” (s.15).

Boken består av totalt åtta kapitel:

- 1) ”Det akademiska landskapets förändring”
- 2) ”Den vetenskapliga kommunikationens framväxt”
- 3) ”Akademins ideal och publiceringsformer”
- 4) ”Vetenskaplig publicering som strategi och förmåga”
- 5) ”Publiceringens faser och olika vägar”
- 6) ”Peer review. Ett granskningsystem under granskning”
- 7) ”Publiceringens etik under utmaning”
- 8) Den vetenskapliga kommunikationen och CUDOS-idealets fortsatta betydelse”

I boken beskrivs också hur det ”vetenskapliga landskapet” förändras och ständigt genomgår förändringar. Den är lättläst och inspirerande på fler vis. På flera ställen i boken sker en uppmaning och uppmuntran från författaren till kollegialitetens kraft och att man på arbetsplatserna mer än vad som är fallet idag tar vara på den kompetens och erfarenhet som finns av vetenskaplig publicering. Publiceringsreflektioner är viktiga och bör utvecklas. Författarens ambition med boken är att boken ska vara bildande, praktisk och problematiserande. Efter att ha läst boken är det bara instämning i ambitionen och att denna har realiserats. Boken är mycket bra och kan varmt rekommenderas för forskarutbildningskurser i etik och vetenskapligt skrivande.

Den skulle också med fördel kunna användas internt på universitetsinstitutionerna för att stimulera till en ökad kollegialitet och reflektion om skrivande och publiceringsstrategier. I bokens avslutande del återfinns ett stort antal vetenskapliga referenser för vidare läsning. Där kan också läsaren ta del av författarens egen publikationslista med vetenskapliga publiceringar under ett stort antal år. Författaren avslutar sin bok med följande visdomsord:

”Vetenskapligt granskade artiklar innehåller ingen slutlig sanning, men genom ansedda tidskrifter sprids den bästa av dagens kunskap, till nytta för andra forskare, för allmänheten via tidningarnas vetenskapssidor och för beslutsfattare inom politik, näringsliv och myndigheter i frågor där erfarenhet, intuition och vardagskunskap inte räcker” (s.135).

Boken *Vetenskaplig publicering – historik, praktik och etik* kan varmt rekommenderas för läsning och eftertanke men även för egenreflektion. Alla har något att lära på att läsa denna bok.

Jörgen Lundälv
 docent i socialt arbete
 docent i trafikmedicin
 Göteborgs Universitet
 Umeå Universitet
 jorgen.lundalv@socwork.gu.se
 jorgen.lundalv@surgeri.umu.se